

noviny brněnských důchodců

Brněnský

SENIOR

Ročník 18 * Číslo 3 * Červen 2014 * Cena 10 Kč

Brněnský senior vychází
za finanční podpory
statutárního města Brna

Před cílem.

*Není to umění, je to snad zázrak,
jako když skřivan vyletí nad mrak,
své trylky rozdává po celém kraji
a každý pozná, komu dnes hraje.*

*Nejsou to zázraky, jen lidský osud,
nebo jen náhoda šťastného losu,
když někdo dokáže vyhrát svůj život,
s postavou vztyčenou dokončit závod.*

*Cíl je však obtížný, málokdo tuší,
jak tvrdé úsilí vyčerpá duši,
vysává mozek i fyzické síly,
někdo se pomodlí, někdo i šílí.*

*Někdo jak zoufalec boj předem vzdává,
stáří ho vyděsí, neláká sláva
dobyť svůj dávný cíl, na jehož konci,
může být blaženost starců na slunci.*

*Armáda starých noh vykráčí čile,
i když jde pomalu do svého cíle,
stále se rozrůstá o nové členy,
o muže statečné, úsměvné ženy.*

*A ti co vydrží, jít ruku v ruce,
nespítat na stáří, nabídnout srdce
všem, kteří s úsměvem své křížky nesou,
i když se pod nimi kolena třesou.*

*Kdo svůj cíl dosáhne s úsměvem v líci,
život stál zato žít, může si říci
a ti, co dochází se zlobou v ranci,
svou vinou ztratili poslední šanci.*

Zdeněk Kratochvíl

LIDICE – 1942 in memoriam!

Současným školákům tento název nic neříká, jejich rodičům se pod ním vybavuje vesnice v Čechách, zapsaná do historie a nám, jejich dědečkům a babičkám – čtenářům BS neškodí si tuto historii připomenout.

Byla to obyčejná vesnička s 503 obyvateli, ale co se tam 10. 6. 1942 po půlnoci stalo, jistě tak obyčejné nebylo! 173 rozespálých mužů bylo nacistickými vojáky z postelí surově vyhnáno za stodolu Horákovu statku, z nich pouze farář Josef Štemberkovi byla udělena milost a možnost záchrany odchodem. On se toho však zřekl, požádal vrahy o chvíli přípravy přítomných na smrt a poté se s nimi nechal zastřelit! Vesnice byla vypálena a zbořená, včetně kostela a hřbitova. Tento úder s obdobným osudem vesničky Ležáky měl zastrašit Čechy a být mstou za smrt masového vraha Reinharda Heydricha.

196 žen a 98 dětí bylo vyvezeno do tělocvičny kladenského gymnázia, tam byli odděleni, ženy odeslány do koncentračního tábora v Ravensbrücku a většina dětí byla otrávena plynem. Po válce se vrátilo 143 žen a 17 dětí. V. Klaus in memoriam ocenil státním vyznamenáním básničku a sochařku Marii Uchytilovou za její rozsáhlé sochařské sousoší 82 usmrcených dětí instalované v Lidicích ve svahu nad Horákovým statkem. V létě 1947 byl 300 m od původní vesnice položen základní kámen nových Lidic. V roce 1955 byl mezi ním a původními Lidicemi otevřen „Sad míru a přátelství“, vysázený darem tisíců keřů růží z celého světa.

Nacisté chtěli vymazat Lidice z mapy Evropy. Ony však pomohly světu otevřít oči ještě dříve, než se staly známými hrůzy koncentračních táborů. Odhalily zvrácenou podstatu nacistické ideologie. Po Lidicích Anglie a Francie konečně uznaly Mnichovskou dohodu za nepřijatelnou

a neplatnou. Zprávy o vyvraždění Lidic vyvolaly obrovskou vlnu solidarity po celém světě, takže řada obcí, měst, ale i dětí se na počest vesnice jménem Lidice pojmenovala.

Lidice ukazují, kam až může dojít extrémní fanatický nacionalismus, což v současné době indikují sváry na Ukrajině, každodenní boj o život statisíců obyvatel Sýrie, novodobé koncentrační tábory, násilí či porušování politických a sociálních lidských práv v mnoha zemích světa. Opakem takových zřudností, násilí a válek je potřebná mírumilovnost, snaha po dorozumění mezi lidmi i státy, nastolování vzájemné důvěry bez vyhrožování silou a zejména na všem v tom dobrém objímající lásce, která nedovolí používat zbraní proti lidem. **Redakce**

PROČ V ČESKU ROSTE KRIMINALITA A KDO ZA TO MŮŽE, ŽE SE SITUACE NELEPŠÍ?

Jedním ze základních poslání a úkolů státu a vlády je zajištění bezpečnosti obyvatel. K tomu má sloužit fungující komplexní bezpečnostní systém. Bohužel z vývoje kriminality vidíme, že český stát ani česká vláda tuto svoji funkci nezvládá, bezpečnostní systém nefunguje dobře a bezpečnost obyvatel v České republice na potřebné úrovni zajišťována není.

Co občany nejvíc ohrožuje a znepokojuje?

Je to bezesporu primitivní násilná kriminalita zaměřená proti zdraví, životu a majetku včetně krádeží. Policejní prezidium Policie České republiky publikuje každoročně statistiku kriminality, ze které se dá vysledovat nejen četnost kriminality, ale hlavně její vývoj. A hlavně trend vývoje je alarmující, protože počet případů násilné kriminality a krádeží vloupáním se nejen nesnižuje, ale dokonce roste:

Rok	Celkový počet t. č.	Násilné trest. činy	Krádeže vloupáním	Vraždy	Počet t. č. na 1000 obyv.
2008	343799	17875	53381	202	34
2009	332829	16887	54848	181	32
2010	313387	18073	58758	173	30
2011	317177	19409	59672	173	30
2012	304528	18358	55554	188	29
2013	325366	18689	62384	182	32
Porovnání kriminality roku 2013 s rokem 2008 [%]:					
2013/08	95	105!	117!	90	94

Z počtu trestných činů na 1000 obyvatel vyplývá, že nějaký člen průměrné 4-členné rodiny se jednou za necelých 8 let stane obětí kriminálního činu. Český řečeno: než průměrné dítě dospěje, stane se ono nebo někdo z jeho nejbližších víc jak 2x obětí kriminálního činu!

Občané, se kterými denně hovoříme, jsou tímto stavem a nefunkčností českého státu zděšeni a oprávněně se ptají, co bude dál. Dočkáme se po vzoru některých zemí Evropské unie už brzo taky pouličních přestřelků gangů nebo hořících aut a předměstí?

Občané se oprávněně ptají: Co se stalo? Když ještě před 25 lety byl takový rozsah kriminality naprosto nepředstavitelný? Žádné zemětřesení ani tsunami za našimi humny přece nebylo. Tak proč český stát nezvládá své povinnosti? Co dělají všichni ti odpovědní, za co berou peníze? Kde je systémový přístup a hlavně kde jsou výsledky? Nevědí-nechtějí-nemohou nebo dokonce nesmějí?

Systémový boj proti kriminalitě není rozdávání brožurek a neustále dokola poučování o tom, že občané – zejména senioři – nemají pouštět do domu lidi, které neznají nebo si mají zamykat. Kdo je tak hloupý, že to ani ještě dnes nerespektuje, tomu prostě není pomoci a místo trestního oznámení a otravování policie je na místě začít přemýšlet, je-li takový důvěřivec vůbec svéprávný.

Co je potřeba udělat a co nejdříve? Především zanalyzovat, co se vlastně od převratu 1989 stalo. Dnešní (ne)bezpečnostní katastrofa se přece nedá odbýt primitivní frází, že je to „daň za demokracii“! O žádnou daň za demokracii se nejedná, je to pouze a jen daň za neschopnost a výmluva neschopů. A je v tom samozřejmě i velký kus spoluviny nás všech, že jsme

v tom popřevratovém pomatení už dávno důrazně nevyžadovali, aby stát plnil svoji funkci a zajišťoval bezpečnost občanů.

Máme nepočítaně vysokých škol zabývajících se společenskovedními disciplínami, profesorů, docentů i studentů. Podívejte se na jejich stránky a uvidíte, jak rádi zkoumají poměry v cizích zemích a jak rádi se k nim „odborně“ vyjadřují. Nesetkal jsem se ale s tím, že by někoho z nich napadlo taky něco použitelného vyzkoumat pro české občany, za jejichž peníze fungují nebo našel odvahu veřejně vystoupit.

Ptejme se: komu vyhovuje nezvládaná kriminalita a kde a proč vzniká? Je to nějaký nový fenomén, nejde dokonce o odněkud řízený proces? Kdo sabotuje snahy o řešení? Co na to říkají bezpečnostní služby? Vědí o tom, zabývají se tím nebo dokonce už dospěly k tak strašným zjištěním, že raději mlčí?

Dále a především je konečně potřeba přestat policii byrokraticky paralyzovat a vrátit jí úctu, vážnost a akceschopnost.

Výkonní policisté nesmějí mít strach účinně zasáhnout jen proto, že jejich sekundové rozhodování v kritických situacích bude následně podrobováno úřednickému zkoumání od zeleného stolu a mohou se kvůli své aktivitě dostat do rizika dodatečné šikany nebo i horších následků. Komu slouží a proč funguje toto byrokratické pronásledování policistů – hrdinů, kteří denně riskují svoje životy? Komu slouží teatrální procesy s policisty, kteří aktivně plnili svoje poslání a třeba to i „přepískli“? No a co? Komu slouží bulvární mediální dehonestace policejních aktivit?

Policie se nesmí zabývat nesmysly, jako je poslouchat pod okny co se zpívá na soukromé oslavě nebo co kdo říká, kontrolovat nášivky na oblečení, zabavovat dokonce už i knihy, posílat na právem rozhořčené občany kukláče, psy a vodní děla! Policie nesmí být služkou politických neschopů!

Je potřeba otevřeně říci, kdo stál u vzniku pokřivené české právní reality, kdy zločinec má víc práv než oběť a hlavně co nejrychleji zjednat nápravu. Jak je třeba možné, že zločinci, z nichž někteří jsou i evidentně nemajetní, mají k ruce advokáty, kteří jim kvalifikovaně radí jak a co mají vypovídat, aby se vyhnuli trestu? Kdo to platí a organizuje?

Stále netrpělivěji a důrazněji čekáme a požadujeme odpověď na otázku v nadpisu: Proč v Česku roste kriminalita a kdo za to může, že se situace nelepší? To opravdu nikomu z „odpovědných“ nevádí, že se v České republice každý den stane v průměru 900 trestných činů?

Uvědomte si rychle, vy „odpovědní“, že dnešní kriminalita ohrožuje nejen „běžné“ občany, kterým tak špatně sloužíte, ale že ohrožuje a stále víc ohrožovat bude i vás, vaše blízké, vaše děti. A všem ochranu zařídít nemůžete!

Uvědomme si – my občané a zaměstnavatelé státních úředníků, s jejichž prací nejsme spokojeni – že už není čas mlčet a že je naším nejen právem, ale POVINNOSTÍ požadovat nápravu. Oslovujme aktivně poslance, senátory, zastupitele i všechny, kteří jsou za bezpečnost odpovědní a berou za ni dobré peníze s dotazy a požadavky co dělají, dělají a hlavně dělat hodlají pro nápravu neudržitelného stavu.

Už není čas na rozpačité přešlapování na místě, nekonečné mediální produciování a nicneříkající mlácení prázdné slámy. Už začíná jít doslova o život. Nám všem!

Milan HEMZAL

CO VÍME O BEZDOMOVECTVÍ?

Byla jsem v Brně na Senior - klubu a řeč přišla na situaci bezdomovců. Už předtím jsem napsala asi dva články do Brněnského senioru, mnoho let se totiž touto problematikou zabývám a věřila jsem, že získám spojení, protože jsme všichni lidé, které sociální problémy nejen zajímají, ale také trápí.

Udivilo mne, jak málo moji vrstevníci o svých bližních, kteří se propadli na sociální dno, vědí. Je možné, aby nás nezajímala situace spoluobčanů a abychom nepromýšleli jak jim pomoci, když sami máme kde bydlet, co jíst a oblékat, máme přátele a uskutečňujeme své koníčky a zájmy? V zimě spíme a žijeme v teple, po celý rok jsme čisti a netrpíme nemocemi, které nikoho nezajímají a nikdo je neléčí. Žádný lékař nechce totiž léčit bezdomovce a pokud jsem je zavedla do nemocnice, až na jeden případ, ten poslední, asi před dvěma měsíci, nás vždy vykazali.

Mají hlad, vybírají nejednou zbytky z popelnic, trpí, zejména v zimě, nesnesitelnou zimou, takže nemohou spát a podřimují pak ve dne na lavičkách či jinde, pokud je nikdo nevyhání. Takovému člověku jiní ukradnou doklady nebo celou tašku

VÍME CO JE KORUPCE?

Při obecném pohledu je motivací toho univerzální lidská snaha zvyšovat svůj životní standard, hromadit majetek ať již v podobě peněz, drahých kovů, či nemovitostí, chránit tyto hodnoty před ohrožením, dále dosáhnout vyššího sociálního statusu, vlivu a podobně. Tyto motivy se uplatňují jak u upláceného, tak i u uplácejícího. Na straně uplácejícího dále připadá v úvahu řešení jeho zdravotního stavu, vyhnutím se devastujícím následkům možných postihů v protiprávním jednání, snaha zachránit vlastní firmu před bankrotem a podobně.

Zdá se, že u korupce platí totéž jako u ostatních trestných činů, že totiž pachatelé neuvažují o tom, že mohou být přistiženi, považují se za natolik jisti, že nemohou být přistiženi, nebo pod vlivem peněz u nich dochází ke ztrátě pudu sebezáchovy. Pro nás - nezúčastněné je překvapující, že ani poměrně vysoká trestní sazba, ani rostoucí počet stíhaných skutků, nemá zásadní vliv na její omezení!

Hranice mezi finanční zainteresovaností někoho a zjevnou korupcí je velmi obtížně definovatelná. Jinak je tomu u politika, který získá něco způsobem obecně odsouzeníhodným a jinak je obtížné eticky odsoudit rodinného příslušníka, uplácejícího primáře, aby on zvýhodnil v pořadníku jeho dítě, čekající na operaci. Pokud je přistižen někoho, kdo je nám blízký, snažíme se jej omlouvat, litovat a hledat oprávněné důvody, které ho k takové situaci vedly.

Pregnantně definovat korupci a její jednoznačné odsouzení není snadné ani pro erudované právníky. Potřebná řešení odolávají často i všem verzím právních úprav, při čemž k zásadnímu omezení korupce nedochází ani tam, kde je postihována trestem smrti, jako je tomu v Číně. **Navzdory tomu všemu nás zdejší korupce okradla od roku 1989 o více než 3 BILIONY(!) Kč, takže každý z nás je zadlužen částkou 176 000 Kč!** (Soukromá poznámka: zadlužen vůči státu, jehož političtí představitelé to způsobili!) Proto asi nezbyvá, než apelovat na tradiční morální hodnoty přikázání Desatera - „Nepokradeš“, aby ten uplácený toho uplácejícího vždy kategoricky odmítl!

Hubert FADRUS

a zkáza je ještě hlubší. Někteří pak nemají doklady, ba ani důchod. Nemají pojišťovací kartu, OP a jiné. Jsou přihlášení na obecních úřadech, kam jim chodí korespondence - zajímá-li se o ně někdo. Ti šťastnější tam vyzvedávají také svou existenční podporu, ze které mají žít. Kolik byste řekli, že to je? Je to 2200 Kč měsíčně.

Velká část přítomných na schůzi si myslela, že jsou to lidé, kteří si za své neštěstí mohou sami a že kdyby „se jim chtělo“ pracovat, že by také nemuseli takhle žít. Inu, práce u nás není ani pro zdravé, a to ani třeba dostatek úklidových prací a podobných málo placených. Mnoho lidí je bez domova právě proto, že ztratili práci a pak nemohli platit byt, byli vypovězeni a jiná možnost bydlení nebyla. Nikdo si nezvolí dobrovolně stát se bezdomovcem jako alternativní existenci. Po čase na ulici, za pár měsíců nebo do roka snad každý onemocní. Nejčastěji cukrovkou, bércovými vředy, boláky, dýchacími potížemi. Skoro nikdo z bezdomovců, žijících na ulici delší dobu, nemůže zastat těžší práci. Nejdřív se ti lidé snaží vrátit se do společnosti. Jen málokomu se to podaří, je-li na ulici déle než dva roky. Dostatečná pomoc, která by byla všestranná a tak mohla být i účinná, chybí.

V Brně i v Praze není zdaleka tolik míst na přespaní, natož na trvalé ubytování pro bezdomovce, jako je potřebných. Snad třetina z oficiálně napočítaných bezdomovců by mohla teoreticky spát pod střechou, ale to se musí platit. Podobně i většínou jídlo v neziskových organizacích. Když má bezdomovec velké štěstí a dostane se mu lékařského ošetření a jsou mu předepsány léky, za co je má zaplatit, kde je uskladnit a užívat? Ujala jsem se bezdomovce, který v dešti podřimoval na lavičce, sotva chodil, měl horečku. Šla jsem s ním ke známé lékařce a ta jej odeslala do nemocnice. Strávila jsem tam s ním celý den, než jej ošetřili. Měl horečku skoro 39 stupňů. Venku byla zima a pršelo. Nikdo se v nemocnici nezajímal, kam půjde. Nehospitalizovali jej, i když to praktická lékařka, která jej do nemocnice odeslala, písemně doporučila. Žil u nás skoro tři týdny a naši přátelé mu věnovali peníze na ubytovnu. Jedno lůžko, kousek skříně ve třílůžkovém pokoji za 3600 Kč. Platí se předem, smlouvu dostane, až se majitel rozhodne, a teprve pak může žádat o podporu na byt.

Do zaměstnání jej nikde nechťejí, nemůže těžce pracovat a je mu skoro 60 roků. Podmínkou přijetí do zaměstnání je i výpis z trestního rejstříku, bezdomovci asi z jedné třetiny přicházejí z vězení. Teprve po dvou letech po ukončení trestu je možno si zažádat o výmaz. Článek by byl příliš dlouhý na stručné popsání dilematických, tragických situací, ze kterých se vlastními silami ze dna pozvednout nemohou. Velká část o to přestane usilovat a drogy a alkohol propad urychlí. Byla jsem svědkem, jak městská policie zbědovaným lidem na ulici zavolala záchranku a za několik minut byli v autě lékařkou prohlédnuti, napsána lékařská zpráva a sanitka po vysazení ještě vyslečeného člověka do deště na ulici se chystala odjet. Proč? A co dál? Lékařka mně nevrle řekla, že „tenhle“ ještě stojí na nohách, a proto že jej do nemocnice nevezmou.

Milí spoluobčané, zkusme se všichni podívat na svět očima toho druhého, méně šťastného, než my sami.

Pomozme!

Tohle je konkrétní boj za lidská práva, začněme u sebe, získáme pro řešení ombudsmanku, ministerstvo Jiřího Dienstbiera, kompetentní pracovníky magistrátu a především musíme změnit nešťastně pokřivený postoj našich spoluobčanů. Všichni jsme lidé jedné krve.

Eva DOBŠÍKOVÁ

Dvěma fotografiemi se vracíme k oslavě 42 našich jubilantů, se kterými jsme se 20. května sešli, abychom si společně při dobřím pohoštění popovídali, zazpívali i zatančili.

Ukrajíně fandíme, ale co Sýrie?

Denně při TV zprávách „držíme palce“ Ukrajině a tím i udržení míru v Evropě. Tyto zprávy však opomíjejí mnohonásobně horší situaci v Sýrii, v níž masové vyvražďování pokojných obyvatel nikoho ve světě neohrožuje, a tím bohužel ani nezajímá!

O nadvládu zde neustále bojují vládní síly s povstalci. Rozbombardované části měst jsou bez vody a elektřiny a zoufalí občané denně přicházejí o své blízké a přátele, bez lékařů bojují s nemocemi a považují za štěstí, že mohou žít alespoň ve sklepích rozbombardovaných domů. Noc bez leteckých náletů považují za štěstí, neboť ani ve sklepech není bezpečí!

Zdrucující jsou každodenní pohledy na roztroušené lidské maso, bezhlavá těla a utržené dolní končetiny bez obuvi. Lidé jsou bez prostředků, obchody s potravinami jsou v sutinách domů k nenalezení, pitná voda je vzácností, v dále nalézaná jednou týdně a potyčky všech s nemocemi i smrtí končí fatální rezignací. Velkým štěstím je možný několikahodinový odběr elektřiny v noci jednou za čtrnáct dnů. Nejsou léky, a proto jejich nedostupnost pro předražení nikoho již neudivuje. Možnost zaměstnání téměř neexistuje, našetřené peníze jsou utracené a zoufalí rodičové vidí své děti umírat hladem.

Podle odhadů přišlo v Sýrii o život již více než 200 tisíc civilistů a jejich ztráty denně narůstají. Intervence naší vlády na rozdíl od Ukrajiny tam bohužel vůbec neexistuje a její pozornost, tak jako našich médií a tím i nás všech je vůči Sýrii téměř nulová! Upíná se výlučně jen k Ukrajině, v níž životu tamních občanů mohou Syřané jen závidět! Proto alespoň myslíme i na ně a své palce držíme v duchu i jim.

Hubert FADRUS

KDE SE VLASTNĚ ROZHODUJE?

Jedním ze závazků prakticky všech stran kandidujících ve volbách do Evropského parlamentu byl slib, že se zasadí o snížení „demokratického deficitu“ Evropské unie.

Tímto deficitem se rozumí málo průhledné rozhodování, přílišná vzdálenost od voličů a velký prostor, který zaplňují nikým nevolení lobbisté, aby v přítomnosti bruselských kanceláří prosazovali zájmy těch, kdo si je za to platí.

Právě v době, kdy se všechny strany dušovaly, že budou proti neprůhlednému rozhodování v parlamentu ve Štrasburku rozhodně vystupovat, dopustil se Karel Schwarzenberg v parlamentu v Praze tohoto pozoruhodného výroku:

„Já jsem nikdy nepodporoval bombardování Srbska. Naopak, to si dobře pamatuji, těsně předtím, než to začalo, bylo zasedání Trilateral Commission ve Washingtonu a tehdy byli tři, bohužel pouze tři přítomní, kteří se postavili proti plánu zahájit bombardování Srbska.“

Kupodivu toto přiznání bývalého ministra zahraničí České republiky nevyvolalo ani rozpaky, ani dohady a už vůbec ne zděšení. Přitom zde existují jen dvě možnosti výkladu.

Budto se vlivní politici scházejí před bombardováním jen tak nezávazně, aby si v dobrém rozmaru a v dobré společnosti pokenali o tom, kde by se možná mohlo eventuálně začít válčit. Baví se o tom jedině kvůli tomu, že jiná a zajímavější témata rozhovoru na svých schůzkách již vyčerpali. Se stejnou pravděpodobností by se mohli bavit třeba o koňských dostizích anebo o něčem srovnatelně vzrušujícím.

Druhá možnost je, že se na podobných neveřejných setkáních nikým nevolených, avšak o to vlivnějších lidí skutečně rozhoduje o tom, kterou zemi vybombardovat, ve které vyvolat revoluci a kterou postihnout embargo.

To by už ale končila legrace a veškerá hra na demokracii by mohla skončit. Jaký smysl by mělo snižování demokratického deficitu jakýchkoli úředníků z Bruselu, když do důležitých věcí stejně mluvit nemohou.

A tak nezbyvá než slepě věřit, že na bombardování přišla řeč jen proto, že se právě nikde nekonal žádný zajímavý koňský dostih.

Jan KELLER

JAPONSKÁ INSPIRACE

Členové brněnských klubů důchodců a další hosté, kteří se zúčastnili 3. dubna 2014 přednášky PhDr. Jany Vrabcové „Japonsko dnes“, jistě nelitovali. Měli možnost se seznámit nejen s poznatky z cest po Japonsku, ale doslova na

Na vyvýšeném místě byly fotografie členů císařské rodiny a státní symboly. V čele sálu a na zasklených plochách byly velké reprezentativní mapy Japonska, hlavního města Tokia a historického Kjóta, včetně velké pagody a motivů tradičního japonského divadla. V popředí byly vystaveny originály artefaktů umění, např. textilie, keramika, umělecké předměty aj. Na deseti velkých panelech, stolech podél zdí a stojanech bylo možné zhlédnout v téměř stu tematických celcích na žlutém podkladu (sociální oblast na červeném podkladu) množství snímků vypovídajících o historii a současnosti Japonska. Největší pozornosti návštěvníků se dostalo všem vyobrazeným objektům zapsaným do Seznamu světového dědictví UNESCO (dále Seznamu), z nichž tři patří k přírodnímu bohatství a jedenáct ke kulturnímu dědictví. Jde především o šintoistické svatyně, buddhistické chrámy a stavby, poutní místa a trasy, církevní památky království Rjúkiú, dále dřevěné venkovské stavby, hrad Himerži, Mírový památník v Hirošimě a Stříbrné doly v Iwami.

Pro srovnání: Česká republika má na Seznamu UNESCO zapsáno dvanáct objektů a ke schválení zápisu do Seznamu jsou připraveny čtyři objekty, mimo jiné například hrad Karlštejn.

Dotazy v diskuzi směřovaly k postavení seniorů v japonské společnosti, jejich pracovním příležitostem, společenské angažovanosti a důchodům. Zájem byl o turisticky nejatraktivnější památku z 8. století, kterou je největší bronzová pozlacená socha „Velkého Budhy“ v dřevěném chrámu Tódaidži v hlavním městě Nara. Stavba této sochy představovala jednu z prvních ekologických katastrof v Japonsku (znehodnocení půdy a vody, úhyn zvířete a ryb, nemoci z těžkých kovů). Od roku 1868 je hlavním městem Japonska Edo, přejmenované na Tokio.

Další dotazy se týkaly čajového obřadu, úpravy zahrad a parků, vzdělání, gejši a postavení samurajů ve společnosti. Návštěvníci se zajímali o stravování, obchodní síť a vybavení nejrychlejšího a nejbezpečnějšího dopravního prostředku –

vlastní oči, v rámci souběžně připravené výstavy „Japonsko v obraze“, i blíže poznat životní způsob Japonců, jejich národní tradice a zvyky, politický, kulturní, vzdělávací a sociální systém i přírodní podmínky.

rychlovlaku Šinkanzen. Využili i vystavené obrazové knihy, časopisy, učebnice, známky a barevné kalendáře samurajů, gejši, šógunů, národních parků, mostů a jiných moderních staveb. Na výstavě i v diskuzi byl zaznamenán zájem o tradiční japonské sporty, moderní umění a školství. Četné dotazy byly k tzv. „technickému zázraku“ v 60. až 80. letech minulého století, který v duchu hesla Japonsko pro Japonce představoval nejmodernější technologie, zejména přechod na elektroniku a modernizaci dopravy a bydlení. Svých úspěchů dosáhlo Japonsko pracovitostí lidí, jejich obětavostí, oddaností a disciplínou.

Závěrem bych chtěla zdůraznit, že mnoho věcí máme s Japonci společných: lásku k dětem, péči o vzdělání, zachování kulturního dědictví, vlastenectví, zájem o umění a sport. Společné máme problémy s bydlením, zadlužeností, nedostatkem pracovních příležitostí, narůstající kriminalitou a znečišťováním životního prostředí. Co však může být pro nás inspirující, je loajalita ke státu, pracovitost, střídmost a skromnost, vzájemná úcta a respekt, kázeň a disciplína. Větší váhu by u nás měl mít bonton a etiketa, stejně jako tresty za provinění v rámci hodnotového morálního žebříčku.

V Japonsku je např. nepřipustná otázka kdo a kolik bude platit, jaké je „všimné“. Platí zde hostitel a tuzéry jsou urážející. V této souvislosti mě zaujal projekt pro studující seniory na vysokých školách a úzké propojení penzionů pro důchodce s Univerzitou třetího věku. V Japonsku studují, bydlí a stravují se senioři společně s mladými vysokoškoláky. Výdaje hradí z 80 % donátoři z firem, absolventi škol, částečně stát a zbývající část rodina. Považuje se za správné, že děti vracejí rodičům jejich péči tak, že se o ně ve stáří postarají.

Ne všechno je v Japonsku ideální. Řada společenských a kulturních zvyklostí je pro Evropana těžko přijatelná. Například poslušnost, sebeobětování a poměrně příkrá hierarchie. Přesto se ale Japonci k sobě chovají uctivě a odpovídajícím způsobem. Máme se stále co učit a vylepšovat.

Jana VRABCOVÁ

Osobnosti aneb Žijí mezi námi

VĚRA LEJSKOVÁ PÍŠE PRO POTĚŠENÍ

Letos na jaře pokřtila Věra Lejsková v pořadí už desátou knížku v prodejně svého nakladatele Šimona Ryšavého na náměstí Svobody v Brně. Tentokrát soustředila do jedné publikace zajímavé informace o rodinách muzikantů (**Moravské hudební rody**) a celou galerii abecedně sestavených hudebníků pod názvem **Zajímavé osudy zapomenutých**.

Jak se výrazná brněnská pianistka a hudební pedagožka (34 let učila na brněnské konzervatoři) pocházející rovněž z muzikantské rodiny (nar. 1930 v Žeravicích u Kyjova) dostala k psaní? „Píši už od roku 1965 a pro své potěšení,“ odpoví jednoduše. Je tomu tak – desítky, ba stovky článků do odborných hudebních časopisů, komentářů, recenzí a vtipných fejetonů pro denní tisk a také pro rozhlas, k tomu dnes už celá knihovnička vydaných titulů ji právem charakterizují nejen jako publicistku, ale i spisovatelku.

Přítom jejím stěžejním životním zaměřením byla už od roku 1953 po ukončení studií na konzervatoři a JAMU hra ve vynikajícím klavírním duu s manželem doc. Vlastimilem Lejskem (†2010). Stali se prvním stálým uskupením tohoto druhu, a to nejen u nás. Koncertovali a nahrávali v rozhlasech a na gramofonové desky po celé Evropě. V premiérách uváděli skladby klasiků – Bohuslava Martinů, Daria Milhauda, Benjamina Brittena, Igora Stravinského, Franze Schuberta, Bély Bartóka, soudobých skladatelů českých, kteří pro ně psali, včetně vlastních skladeb samotného Vlastimila Lejska, taktéž hudebního skladatele. Jejich letitá činnost zahrnuje 40 skladeb natočených na hudební nosiče, více než 700 skladeb v rozhlasových studiích a přes padesátku skladeb na koncertech ve spolupráci s dvěma desítkami orchestrů a více než 50 dirigenty. Na tuto spolupráci vzpomíná Věra Lejsková ve svých knížkách – **Jak jsme hráli Bartóka, Muzikantská namlouvání, Rozmluvy bez klavíru** a dalších.

S manželem založila v roce 1987 Schubertovu mezinárodní soutěž pro klavírní dua v Jeseníku, neboť mají ve světě řadu následovníků. Zasloužný je její podíl na činnosti Asociace hudebních umělců a vědců, v Klubu moravských skladatelů a samozřejmě práce v organizačním výboru Schubertovy soutěže.

Bohatý hudební život vyvažuje prof. Lejsková láskou k přírodě. Zamilovala si

Jeseníky, zvláště okolí Zlatých hor a osady Rejvíz, kde obvykle pobývá celé léto. Svůj vztah k severní Moravě zúročila v knížkách **Povídání o skřítcích z Rejvízu, Historky z Rejvízu, Moje Jeseníky**.

V žilách Věry Lejskové koluje slovácká krev; odtud patrně pramení její čino-

rodost, tvořivost, stále dobrá nálada, již má i na rozdávání. Také děti a vnoučata jí dělají radost, neboť naplňují pravidlo, že „jablko nepadá daleko od stromu“.

Jak říká autorka, píše pro své potěšení, ale my můžeme dodat – také pro potěchu nás – čtenářů. (liz)

Lze Evropu řídit jako firmu?

Strana Andreje Babiše získala podporu opakovaním dvou prostinkých hesel. Prvé z nich praví, že stát lze řídit jako firmu. Druhé tvrdí, že namísto politiků by měli nastoupit odborníci.

Jak by tomu bylo v případě Evropy?

Pokud by měla být EU řízena jako firma, musela by být napřed očištěna od „ztrátových provozů“. To se netýká jen zemí, jako je Řecko či Španělsko, ale prakticky všech států, které jsou čistými příjemci evropských peněz, tedy i České republiky. Žádná firma si přece nemůže natrvalo dovolit rozpouštět zisk ve ztrátových provozech. Takové hospodaření vůbec nedává smysl. Čím více makáte, tím více doplácíte na ty, kteří jsou v červených číslech. Pokud by takto hospodařil Andrej Babiš, jeho firma by už dávno skončila v konkurzu.

Druhá poučka hnutí Ano je ještě závažnější. Jestliže mají místo pouhých politiků nastoupit na slovo vzatí experti, pak Evropa vlastně nepotřebuje většinu svých institucí. Špičkoví odborníci jsou přece vybíráni do Evropské komise, kde mají uplatňovat pouze svoji profesionalitu, aniž by stranili zájmům kteréhokoliv ze členských států Evropské unie. Naproti tomu Evropská rada i Rada EU se skládají výhradně z politiků. Ta první je složena z hlav států, druhá z ministrů členských zemí. Žádný z nich nebyl vybrán z hlediska toho, nakolik odborně a nestranně je schopen řídit firmu jménem Evropa. Všichni dostali mandát v národních volbách, včetně těch, kteří si zmíněnou firmu z celé duše oškliví a přejí si její neúspěch, ba její rozpad. Je správné, aby o firmě rozhodovali ti, kteří šli do voleb s heslem jejího bankrotu?

Pokud má být Evropa řízena pouze odborníky, pak bude třeba zrušit také samotný Evropský parlament. Na rozdíl od komisářů se od europoslanců očekává, že budou mimo jiné hájit národní zájmy těch zemí, v nichž byli zvoleni. To ale znamená, že parlament bude zaplaven lidmi ze zemí, kterých se měla Evropa dávno zbavit, neboť na ně doplácí. Jen na České republice by za posledních deset let ušetřila více než 330 miliard korun, jež do ní převedla ze svých lépe fungujících provozů.

Pokud chce Andrej Babiš, aby i Evropa fungovala jako firma, neměli jeho lidé podporovat Evropský parlament tím, že do něho kandidovali. Je s podivem, že jim to majitel firmy Babiš nezakázal.

Jan KELLER

ZE ŽIVOTA MÍSTNÍCH KLUBŮ

Místní organizace SD ČR v nové zástavbě Starý Lískovec, Kosmonautů 4 je velmi aktivní. I letos v 1. pololetí se členové zúčastnili řady akcí. Při vědomí, že čas letí jako o závod, chtěli jsme toho stihnout hodně. Privítali jsme Nový rok při Vánočním stromu na ul. Osová, zúčastnili se plesu seniorů v hotelu Kozák, navštívili přehlídku žáků Taneční školy v divadle Reduta a to v rychlém sledu. Navštěvujeme pravidelně taneční odpoledne na Křenově. Zatančili jsme si i v Tuřanech, Bohunicích a Bosonohách. V Bosonohách jsme se zúčastnili i soutěže heligonkářů. Nevynechali jsme ani akce pořádané Knihovnou J. Mahena ve Starém Lískovci. Zvláště nás upoutaly besedy cestovatelky Marie Klementové o Ugandě, cestovatele Rudolfa Růžičky o Maroku, líbila se nám i výstava fotografií Jiřího Pasze z Jižního Nepálu. Zájem o cizí země nás přivedl i na besedu o Japonsku.

Ani sport jsme nevynechali. Měli jsme možnost navštívit vystoupení krasobruslařů-olympioniků, Michala Březiny, jeho sestry a známého českého krasobruslaře Wernera. Pěkné bylo, že do svého vystoupení zařadili i děti ve věku 6-14 let, slibnou budoucnost v našem krasobruslení. Trochu pohybu jsme si užili i při akcích organizovaných MěO SD, ať už to byla plavba lodí po brněnské přehradě, nebo vítání jara spolu se Stranou zelených v Jundrově.

Na pozvání KD – stará zástavba, Starý Lískovec jsme navštívili „Dostaveníčko“, konané v sokolovně na Máchalově ulici. Děkujeme všem organizacím, které nás zvou na společné akce. Opravdu se na ně vždy těšíme!

Scházíme se každý týden. Letos jsme už oslavili i narozeniny dvou členek našeho klubu, které se dožily úctyhodného věku 90 let.

Zhodnotili jsme „veselou stránku“ našeho života. Ale je tu horší fenomén dnešní doby. Přepadávání seniorů. Zkusily ho i naše členky. Poslední případ: napadena byla naše členka přímo před domem, kde bydlí. Byla okradena, zraněna a musela být hospitalizována v nemocnici. Proto bychom moc přivítali, aby se městská policie se sídlem ve Starém Lískovci více objevovala na poště a před obchody, kde k přepadení dochází nejčastěji. Máme za to, že si nezasloužíme, aby se k nám společnost točila zády.

L. MEDKOVÁ

Slunečné počasí přálo nám všem!!

Slunečné teplé sobotní odpoledne 10. května tohoto roku přivítalo v jundrovské restauraci Na kopečku účastníky Setkání generací. V režii Strany zelených, ve spolupráci s brněnskou organizací Svazu důchodců. Krásné prosluněné odpoledne bylo poslední v řadě teplých dní, hned následující den se přihlásili tradiční „zmrzlíci“ v plné síle. Celé zdařilé setkání bylo zopakováním předešlého v loňském roce, to se velice vydařilo a většina přítomných si přála takové akce i nadále pořádat!

Na počátku pohovořil Mgr. Martin Ander, Ph.D. Vyjádřil uspokojení nad tím, že se setkání může konat, byl rád, že jejich strana může alespoň takto vracet starším to, co jim dluží. Stejně hovořily i starostky, také členky Strany zelených, starostka Nového Lískovce Ing. Jana Drápalová a starostka Jundrova Ivana Fajnorová. A nechybělo vůbec nic. Zelení připravili výborný zvěřinový guláš, důchodci zajistili tradiční „opékání špekáčků“, výbornou pamlsky bylo možné zapít limonádou nebo dobře vychlazeným pivním mokem. Ke všemu za přispění hřejivého sluníčka vyhrávala cimbálová muzika, mnohé vyprovokovala i k tanci!

Pořadatelé nezapomněli ani na děti, formou „schovávané“ byly připraveny pamlsky, malé hřiště s trampolínou využili mladí k uvolněnímu skotačení. Všem se tu líbilo, poznávali, že právě jundrovská městská část má pěknou polohu s krásným okolím, účastníkům všech věkových kategorií skýtá možnost pěkného využití. Všichni i nadále počítají s pokračováním v příštím roce v tak výborné atmosféře, jaká panovala. Dlouho budeme vzpomínat!

Libuše GOTTWALDOVÁ

Náš výlet do minulosti – i dávné

„Před dávnými časy vydal se praotec Čech se svými druhy, družkami i družčaty hledat zemi zaslíbenou. Prošel sedmero hor, sedmero řek, několik močálů a jeden divoký hvozd, když tu pojednou spatřil planinu, z níž vyrůstal kopec. Obřímu krtinci se podobal! I vylezl praotec i se svými druhy nahoru a zaplesal: 'To je ta země zaslíbená, mlékem a strdím oplývající!' Tady zůstaneme, rozhodl se.“

Ale co je to strdí? Jak na tom Řípu vlastně bylo, případně je? A co mléko?

Podívat na to se rozhodli důchodci z organizace v Brně ve čtvrtek 22. května. Co viděli? Nebylo toho málo. Tedy – ať hledali, jak hledali, strdí na vrcholu nikde – žádné plástve medu. Jen pěkné občerstvení, v něm k osvěžení mléko – v krabičkách, limonáda, pivo. Kromě výdejního okénka s občerstvením je možné na vrcholu Řípu navštívit výdejní okénko č. 2, kde prodávají vstupenky na prohlídku rotundy svatého Jiří. Po posazení na dřevěné lavice pan průvodce kromě jiného pověděl, že rotundu založil roku 1126 kníže Soběslav po porážce německého knížete Lothara, každoročně se tu dodnes konají každou první neděli v měsíci bohoslužby, první neděli po svátku svatého Jiří pouť. Donedávna působila jako farní objekt, dnes je to národní památka. Základní poznatky jsme se dověděli i o stavbě a jejích opravách.

I když pro mnohé z nás byly vlastenecké proklamace vzdálené („Co Mohamed Mekkou, to Čechům Říp“), pro mnohé po návštěvě tento kopec znamená místo, které je třeba alespoň jednou za život navštívit. Je to příjemná procházka. Zjara se velký koberec na svazích hory rozzáří květy, v létě slunce září na stříbrné koruny buků, na podzim se les na úbočích zbarví všemi barvami. Ještě před sto lety byl celý Říp bez porostu, rotunda byla vidět z dálky. Pak ale dal kníže Lobkowitz na svazích vysázet les, ten zakryl postupně i výhled do okolí. Pohled „vyhlídkami“ – Pražskou – na jih, Mělnickou na severovýchod, při pohledu na severozápad z Roudnické lze vidět homole Českého středohoří, dává dostatečně za pravdu těm, kdo říkají, že se náš „praotec“ nemýlil – jen si to nekazil tak, jak to děláme. Pro tu krásu, kterou kolem sebe máme, se i bez vlastního moře dokážeme obejít.

Druhá část poznávacího zájezdu se odehrála v Mělníku, městě s krásným zámekem, původně nazývaném podle domácího kmene Pšovánů Pšov – věnném městě českých královen, městě, kde se „stýká tok řeky Labe s Vltavou“. Divili jsme se, že při přítoku je Vltava větším tokem, do Německa by tedy nemělo pokračovat Labe, ale Vltava. Evropa dávno převzala název keltský, ten se vžil a my se přizpůsobili. Při jiném řešení by Smetanova Vltava byla delším dílem a Vltava nebyla považována za českou řeku národní. Určitě zajímavé. Slyšeli jsme o působení svaté Ludmily, svatého Václava, vysazování vinic i o životě současného majitele Jiřího Lobkowitza na zámku. I známou Ludmilu jsme ochutnali, někteří domů a přátelům koupili.

Protože vyšlo i počasí, bylo vše dokonalé. Víc takových zájezdů!

Jan ŽÁČEK

POZVÁNKA NA AKCE

Masarykova demokratická akademie pořádá v červnu 2014 v uvedených termínech na Pedagogické fakultě MU Brno, Poříčí 9 (zasedací místnost v 1. poschodí, budova Poříčí 7).

2. června v 17,00 hodin

MUDr. Miroslav Šuta,
odborný konzultant - zdravotní a ekologická rizika
Co a proč dýcháme v Brně?
Vliv znečištění prostředí na lidské zdraví a situace v Brně.

10. června v 16,00 /! / hodin

Ing. Petr Staněk, CSc., člen výboru MDA,
organizátor a moderátor tohoto cyklu přednášek
Co by mohlo nahradit kapitalismus? 7. závěrečná část cyklu

24. června v 17,00 hodin

PhDr. Lumír Poláček, CSc., vedoucí Detašovaného pracoviště Mikulčice
Archeologického ústavu AV ČR, Brno
Počátky Velké Moravy ve světle nových archeologických výzkumů.

Vás i Vaše přátele srdečně zvou pořadatelé

A co po prázdninách?

Září bude ještě krásné. Proč bychom si neužili přírody v její vrcholící fázi? Je to s ní jako s námi. Před usnutím vydává své nejkrásnější barvy a plody.

*Paprsky slunce už šikmo pálí,
příroda ale nezahálí,
tak rudě planou borovice
jak rozžhavený kov
a země zpívá ještě více
tu píseň beze slov.*

*Vratič a celík zlatobýl
remízky pozlatil
a ostružiník ježiník
malvičkou vzdává slunci dík.
Až do podzimních chmur pokvete topinambur.*

Tak to je září!

Přivítáme je zájezdem na Pustevny 18. 9. 2014. Navštívíme také Valašské městečko v Rožnově pod Radhoštěm.

Co vás to bude stát? Pouze 380 Kč za tu všechnu krásu.

Těším se na vaše přihlášky, v červnu každé pondělí od 10 do 13 hodin, v srpnu v pondělí 25. a v září zase každé pondělí.

Samozřejmě, že se také v říjnu ještě někam podíváme, ale o tom až v dalším čísle Brněnského seniora.

Těší se na vás Milena LEICHMANOVÁ

Pomoc nám – všem seniorům !

Senior telefon – krizová a poradenská linka

Pomoci seniorům z celé ČR – telefon 800 157 157

Je bezplatná, anonymní a funguje nepřetržitě 24 hodin denně! Zajišťuje ji organizace „Život 90“. Za rok 2013 tato organizace kromě dotazů a žádostí o rady nejružnějšího druhu řešila i 450 hovorů týkajících se týrání a zneužívání seniorů. Šlo zejména o mezigenerační problémy ponižování či zanedbání péče ze strany dětí či vnuků, ať již psychické nebo fyzické, ale také řešila finanční problémy.

Redakce BS

VYCHÁZKY V ČERVENCI

A SRPNU 2014

* každé pondělí * odjezd před 9. hodinou *

- 7. 7. Konečná tramvaje č. 5 – Štefánikova čtvrť – autobus č. 57 – výstup „Panská lícha“ – Obřany.
- 14. 7. Židenice – Stará Osada – autobus č. 78 – „Velká Klajdovka“ – Resslův pomník – Bílovice.
- 21. 7. Zastávka tramvaje č. 1 (směr Bystřice) – výstup u zastávky ZOO – kolem řeky Svratky – Mniší hora – Křivá vrtule – Medlánky.
- 28. 7. Konečná tramvaje č. 5 – Štefánikova čtvrť – autobus č. 57 – výstup „Útěchov“ rozcestí – Ořešín.
- 4. 8. Královopolské nádraží – autobus č. 43 – Soběšice – Klarisky – Mokrá Hora odj. 8.30 hodin.
- 11. 8. Mendlovo náměstí – autobus č. 52 – výstup na zastávce „Ruda“ – Rakovec – Přistaviště.
- 18. 8. Židenice – Stará Osada – autobus č. 55 – Mariánské údolí – Horákovská myslivna a zpět.
- 25. 8. Konečná tramvaje č. 5 – Štefánikova čtvrť – výstup Útěchov – náměstí – Mufloní studánka – Bohdaneckého památník a zpět

B. Nováková

Výbor městské organizace SD ČR Brno zve své členy na OPÉKÁNÍ ŠPEKÁČKŮ

17. července od 15 hodin
na hřišti v Jundrově
14. srpna od 15 hodin
na hřišti v Jundrově

Spojení autobusy č. 44 a 84.

PŘIJĎTE NA TANEČKY!

v 2. pololetí 2014 se konají
v termínech:

11. září

9. října – oslava Dne seniorů
13. listopadu

11. prosince – oslava Adventu
vždy od 15 do 18 hod. na Křenové 67.

Zveme všechny přátele tance!

Brněnský SENIOR - noviny MV Svazu důchodců ČR v Brně.

Adresa vydavatele a redakce, předplatné: Svaz důchodců ČR Jihomoravský kraj - městská organizace Brno, Běhounská 17, 602 00 Brno.
Tel./fax: 545 575 257 • svaz.duchodcu.brno@seznam.cz • www.duchodci.brno.cz • IČO 69706824 • Editor PaedDr. Anna Štofánová,
dále tvoří redakční radu Mgr. Alena Kudličková, PaedDr. Jan Žáček, RNDr. Hubert Fadrus, CSc., Libuše Gottwaldová, Ing. Milena Leichmannová,
PhDr. Jana Vrabcová. • Redakční uzávěrka 20. 5., vyšlo 10. 6. 2014 • Uzávěrka dalšího čísla 20. 7. 2014 • Za obsah zveřejněných materiálů odpovídá autor.
• Nevyžádané rukopisy se nevracejí. • Reg. číslo MK ČR E 12164 • Tisk: Moravia Perex, spol. s r. o., Trnkova 123; e-mail: info@moraviaperex.cz

Další číslo vyjde
v srpnu 2014